

Víctor Naudi, conseller general de Socialdemocràcia i Progrés

“És una reformeta que l'únic que fa és mantenir les dualitats existents”

El conseller general de Socialdemocràcia i Progrés fa balanç d'aquests dos primers anys de legislatura i lamenta l'oportunitat perduda amb la reforma competencial. I és que, per Víctor Naudi, tal com s'ha plantejat i fet constitueix només “una reformeta que l'únic que farà serà continuar mantenint les dualitats existents ara entre administracions i complicar el servei als ciutadans”.

JONATHAN GIL

M.S.
ANDORRA LA VELLA

Com valora aquests dos primers anys de legislatura?

Hi ha hagut una etapa molt marcada per l'afer BPA, que ha afectat l'economia del país, però en l'àmbit legislatiu també ha condicionat el calendari que teníem. S'han acumulat un seguit de tràmits als quals cal respondre, i s'està fent, tot i que a vegades no amb la correspondència que necessitarien de treball i de temps. Hi ha hagut com un col·lapse, i això a l'hora de legislar no és bo perquè s'acaben fent les coses de pressa i pot passar, i acaba passant, que hi hagi errors que cal modificar amb alguna altra llei.

Ha denunciat en més d'una ocasió la manca de seguretat jurídica.

Sí, perquè més enllà d'haver avançat en transparència financera i el desplegament de l'Acord Monetari, en què crec que s'ha fet una feina bastant positiva, el que sí que caracteritza aquesta legislatura i la forma de fer del senyor Martí és que a Andorra estem perdent i s'ha generat molta inseguretat jurídica. Per la mala imatge i per la forma de fer unes lleis que després s'acaben modificant, com per exemple les exempcions de la Llei de l'impost general indirecte, i tot això genera certa desconfiança de cara a la inversió estrangera. Com també el fet que aquelles expectatives de grans negocis anunciades a bombo i platerets, com l'Apple Store o la clínica de fertilitat, al final hagin quedat en res. Hi ha una falta de seguretat jurídica, no s'ha legislat amb la deguda forma i hi ha una certa desconfiança, i això és el greuge més important que ha marcat aquesta legislatura.

Servirà d'alguna cosa la comissió BPA?

Pel que fa a la vessant de comissió d'investigació, crec que no ens aportarà gran cosa més enllà de constatar certs fets. Però respecte a què va succeir i aquelles preguntes que es feia la ciutadania sobre quines respon-

sabilitats hi haurà, qui acabarà satisfent les conseqüències o si s'hauria pogut evitar, crec que no en traurem l'entrellat fins d'aquí uns anys, quan es tanquin els processos judicials. Crec que amb la comissió la voluntat de Demòcrates ha estat crear una cortina de fum.

I la vessant de prospecció?

Tot i el calendari justet, crec que té una part positiva, que és que estem contrastant aquelles mancances que té el país i quines podrien ser les solucions per acabar garantint el funcionament del sistema financer, però també aquells òrgans de control i com enfortir la Uifand i l'INAF. I també molt important, la figura del pagador d'última instància, que potser és la qüestió més delicada per les diferents possibilitats, però sobretot la finalitat de tornar a recuperar la nostra plaça financera i que sigui reconeguda i solvent a escala internacional.

Per quin camí s'aposta per tenir un tercer pagador?

S'està mirant, però de fet no-

“

Aferrar-se a una retribució amb criteris personals és un mal favor a la institució

No es parla de servei al ciutadà, només de no perdre capacitat recaptatòria

El mandat de Martí s'ha caracteritzat per una pèrdua de seguretat jurídica

més hi ha tres possibilitats. Un és un banc central andorrà, tot i que en un termini curt o mitjà de temps és pràcticament inviable per la capacitat del país. Una altra que sí que és més viable, i ja s'ha fet alguna gestió en aquest sentit, seria arribar a un acord amb un banc dels pa-

isos veïns, el central francès o l'espanyol, i sembla que hi estarien disposats. I la tercera possibilitat, que seria segurament la més interessant, seria el Banc Central Europeu, tot i que caldrà veure com acaba la negociació amb la UE, però sembla més a llarg termini.

I pel que fa a l'FMI?

No és la figura per fer de tercer pagador, tot i que sí que pot ajudar els estats. Sí que té el mèrit, però, de contribuir a reforçar la imatge de país, que també ens aniria bé. A més, som dels pocs països que no en som membres. S'està estudiant, però això implica, per una banda, una aportació dinerària important, i per l'altra, assumir uns cabals pel que fa a estadística de què en aquests moments no disposem i encara hi estarem dies. Més tard o més d'hora, però, aquesta via l'hauré de seguir.

Ha de tenir continuïtat la comissió, amb el format que s'estableixi, en un futur?

Crec que no seria bo que persistís, perquè voldria dir que se-

guiríem tenint debilitats al país. La comissió és circumstancial i de cara a continuar exercint aquesta supervisió, si es tanca aquesta legislatura els acords per garantir l'estabilitat financera, cal desvincular la tasca del Consell General de la dels òrgans de supervisió.

Arran del cas BPA es mira més amb lupa els polítics?

Crec que sí. Però hi ha també la vessant de la crisi econòmica. Per les circumstàncies d'aquesta, tots els ciutadans fan un seguiment més acurat de l'activitat política per veure com acaba transcendint en el seu dia a dia, ja sigui per a l'activitat econòmica dels empresaris o per a la cistella de la compra de les famílies, i s'és molt més exigent. També, malauradament, l'efecte mediàtic que han tingut els diferents escàndols relacionats amb BPA ha fet que la ciutadania, volent-ho o no, segueixi més de prop això. Hi ha més seguiment i més exigència, tot i que el percentatge de gent que hi creu ha disminuït i s'està allunyant d'aquest seguiment, i no només aquí sinó arreu. Cada dia es creu menys en la classe política, i això és un signe de preocupació.

Creu que la reforma sanitària serà una realitat aquesta legislatura?

Començo a posar en dubte que la veiem o que la vegin els ciutadans. Hem passat l'equador de la legislatura, queda molt poc temps, i totes aquelles qüestions que necessiten o requereixen un ampli consens, i crec que aquesta n'és una, haurien d'estar força avançades. I a hores d'ara, desconec el projecte que té el Govern. El mandat del senyor Antoni Martí, i especialment aquesta legislatura, s'està caracteritzant per una manca de projecte. Per a aquelles grans reformes anunciades amb valentia l'anterior legislatura veiem ara que no hi ha la valentia d'elaborar un projecte. S'està veient en la qüestió de la sanitat, però també amb d'altres que hi ha sobre la taula, com les competències, en què no s'ha volgut

fer una reforma a fons i es quedarà en una reformeta, ja que s'està actuant punt per punt, la mateixa metodologia que amb sanitat.

No hi ha un esquelet, una base sòlida de projecte que defineixi les mancances, els objectius a assolir i la voluntat política. No hi ha un fil conductor i s'actua sobre la marxa, i això al final és un mètode de treball que fa que el resultat no sigui l'òptim. La forma d'actuar del senyor Martí és sumar vots, i per tant la valentia a l'hora d'encarar reformes decidides no hi és. I en el cas de la sanitat, amb l'agreujant que cada dia es constata més aquesta ineficiència i el dèficit sanitari no para de créixer.

Serà possible, tal com ha anat, una unanimitat en la qüestió competencial?

Ho veig molt difícil. Ja per una qüestió de plantejament, perquè, contràriament al que s'havia demanat des del mateix Consell General, el senyor Antoni Martí no ha associat des del primer dia sinó que ha avançat un treball amb els cònsols i quan aquest ha estat força elaborat hi ha associat el Consell simplement amb la finalitat de comptar amb el suport necessari per poder aprovar les modificacions legislatives. Això és una metodologia equivocada que dificulta que la totalitat dels consellers puguem compartir aquell treball que s'ha fet abans.

Parlava abans de reformeta.

El meu plantejament era començar des de zero. Analitzar si la Llei de competències és capaç de garantir les necessitats que la societat andorrana requereix avui i, si cal, tocar la Constitució. No oblidem que el marc competencial dels comuns és molt obert i molt genèric i calia analitzar-ho bé. Aquí no, Antoni Martí ha volgut fer uns retocs, un maquillatge a aquelles qüestions que funcionen. No nego que hi ha algunes millores, com la clarificació del manteniment de les carreteres secundàries, que era una qüestió que fa anys que reclamaven els comuns, però hi ha molts altres aspectes que no s'han volgut abordar perquè no interessa.

Per exemple?

No s'ha abordat per exemple la qüestió de la fiscalitat. Continuo pensant que hi ha una dualitat i un greuge comparatiu amb el tema de l'impost dels rendiments arrendataris, ja que els criteris que aplica el Comú i els que aplica el Govern no són els mateixos. Aquesta potestat hauria de recaure en el Govern i després traspasar una part, a definir, als comuns. No he sen-

JONATHAN GIL

tit en cap de les converses que es parli de servei als ciutadans, només es parla d'allò que s'ha de poder cobrar, de no perdre capacitat recaptatòria, i això ja denota un esperit. No s'ha posat damunt la taula, perquè quedi clara, la qüestió de l'agència tributària, els comuns s'estan aprofitant d'un buit legal en matèria de seguretat ciutadana i estan posant control de videovigilància de les vies públiques, i això hauria d'estar en una llei i no se n'ha parlat.

Tampoc, més enllà de la mateixa llei, s'ha parlat de les funcions i del marc competencial dels agents de circulació, que crec que hauria de posar-se damunt la taula, no s'ha tocat el tema del registre de les mascotes, que els comuns també estan abordant, i es vol fer un cens d'ADN i tenir capacitat sancionadora..., i així hi ha moltes altres qüestions. Això és una reformeta que l'únic que farà serà continuar mantenint aquelles dualitats que hi ha ara entre administracions i complicar el servei als ciutadans.

I quant a les transferències?

Hi ha un document més elaborat, amb elements positius, però no em satisfà que es maquillin les xifres, amb una indexació al PIB, per quadrar als 55 milions, que és el que vol el senyor Antoni Martí eludint que aquesta reforma pugui durar 25 o 30 anys més. Qui diu que d'aquí deu anys aquests 55 milions seran els que necessiten els comuns? Crec que això és un er-

ror de base. Igual que s'ha fet el comparatiu de les taxes i el cost de serveis de cada comú, crec que també s'hauria d'haver fet el comparatiu amb ajuntaments de ciutats petites i mitjanes d'Espanya i França, tenint en compte que les competències no són les mateixes, per veure amb serveis equivalents quin és el balanç dels ingressos, el cost i de serveis prestats. Em fa l'efecte, i tant de bo m'equivoqui, que en relació al que un ciutadà paga a un ajuntament espanyol o francès a Andorra la proporció és molt elevada. S'ha de posar tot sobre la taula, i anar més enllà. Si després acabem amb el que hi ha ara com a mínim s'haurà fet la reflexió.

El segon document que acompanyarà l'acord ajudarà al consens?

Més que facilitar el consens permetrà com a mínim argumentar quin és el posicionament de tothom.

Ha qualificat el cas Bonet d'esperpèntic.

És que ho és. Espero que el resolguem aviat perquè, entre altres coses, ja fa un mes i deu dies des que la senyora Bonet va deixar SDP i és una qüestió que ha durat i dura massa, i la situació del país no ens permet dedicar més temps a això i s'ha de tancar al més aviat possible. Tenim molta feina a fer i ens hauríem de deixar d'històries, però malauradament la senyora Bonet sembla que no pensa el mateix. Cal no donar-hi més voltes i tan-

car-ho ja perquè, més enllà que la senyora Bonet s'està fent mal a ella mateixa, la imatge política de cara a la ciutadania no ens fa bé a ningú. Aferrar-se a una cadira però també a una retribució amb criteris personals és un mal favor que fem a la institució.

A què atribueix aquest enrocament de Sindicatura?

Potser a qüestions personals o d'afinitats. Aquesta qüestió no pertany al grup mixt, que estava compost per dues forces polítiques i ara per dues forces més una consellera independent. Si es va decidir en junta de presidents no és el grup mixt el que ha de decidir una compensació de funcions, l'òrgan que va acordar aquesta excepció, entenc que si l'acord es veu alterat ha de ser aquest qui decideixi i, en última instància, la Sindicatura. Vull entendre que per donar la possibilitat que hi hagués acord Sindicatura va optar per aquesta solució, però crec que això va ser un error des del primer dia.

Quina repercussió té per a SDP un cas com aquest?

Té una repercussió en el sentit que ens sentim dolguts, ens sentim traïts d'alguna manera en les expectatives que havíem dipositat en una persona a l'hora de fer candidatura, i també aquells ciutadans que ens van fer confiança al seu dia, un 11% dels electors, es poden sentir no enganyats però lesionats, i això és el que ens fa mal i ens provoca un cert neguit. Són fets que passen a totes les formaci-

ons, i a nivell de funcionament, aquest incident tampoc ens provoca gaires problemes, tot i que sap greu.

Com veu la negociació amb la Unió Europea?

D'optimista no en soc gens. Pel que fa a la comissió legislativa d'Exteriors es va començar bé, el ministre sortint informava dins el que correspon amb normalitat. Darrerament, i no sé si va lligat al seu abandonament del càrrec o no, des de fa uns mesos, les compareixences a la comissió brillen per la seva absència, i això és motiu de preocupació perquè es deixa entreveure que les coses no s'acaben de fer prou bé.

A més, i tot i que sí que es fan reunions amb els sectors, el que acaba transcendent, un cop parlem amb els diferents sectors, és que allò que la propaganda del Govern diu que s'està avançant i que s'està consensuant no és tal i els sectors estan molt preocupats. No estan del tot informats. No se sap què s'està negociant. De fet, jo crec que no s'està negociant sinó que simplement es va allà a informar-se i a anar assumint el que s'explica. Hi ha una nebulosa, perquè els sectors no reben la informació, no es té en compte les seves aportacions i la ciutadania no està informada del que succeeix. El Govern hauria d'haver explicat millor, divulgar què s'està fent, dir què ens hi juguem i quins són els objectius, i això no s'ha fet.

Pot afectar la negociació el canvi de ministre?

Des del punt de vista tècnic no tindria per què influir-hi, ja que la substituta del senyor Saboya és molt coneixedora del dossier i entenc que hi haurà un traspàs i un seguiment. D'altra banda, pel que fa a imatge sí que crec que és negatiu. Que un ministre d'una cartera prou important com aquesta, que ha estat gestionant aquesta qüestió durant dos anys i que arribat el moment culminant i clau d'aquelles qüestions més delicades deixi el càrrec, no diu gaire a favor d'Andorra.

El Brexit pot ser un problema o una oportunitat?

No tindria per què afectar, ja que les comissions són diferents. D'altra banda, no comparteixo l'opinió que les condicions s'enduriran, sinó que crec que ens pot afavorir. Tot i que no ens podem comparar, i estem en un altre nivell perquè un acord d'associació és diferent, si marxa un membre important també interessa que, d'altra banda, tot i ser petits, hi hagi països que continuïn creient en el projecte europeu.